

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOSINCAT
 Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
 Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

ADDENDA LA „ENCICLOPEDIA REPREZENTANȚILOR SCRISULUI ISTORIC ROMÂNESC”

VICTOR SPINEI, DORINA N. RUSU

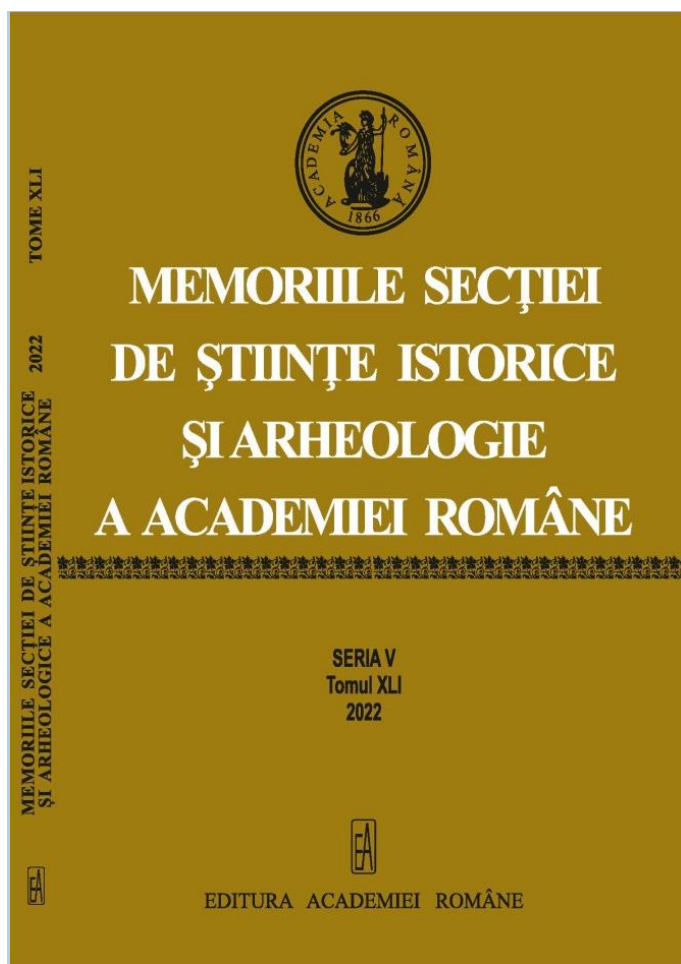
Urmare a inițiativei Secției de Științe Istorice și Arheologie a Academiei Române, agreată și de conducerea înaltului for academic al țării, la începutul anului 2020 s-a demarat elaborarea *Enciclopediei reprezentanților scrisului istoric românesc*, la care au conlucrat peste 350 de specialiști

din cadrul institutelor de cercetări afiliate Secției, cadre didactice din învățământul superior, muzeografi și arhiviști din instituții disipate în toate regiunile țării, cu prioritate cei ce activau în centrele academice cu tradiții mai vechi de la București, Cluj-Napoca și Iași, precum și un istoric de la Chișinău. Emulația declanșată printre colegii de breaslă la aflarea acestui demers științific, căruia în numeroase cazuri i s-au alăturat fără vreun impuls al organelor administrative, a constituit un indiciu al conștientizării necesității întocmirii unei lucrări cu asemenea profil. Coordonatorii generali ai lucrării, finalizate la sfârșitul lui 2021 și difuzată în primele luni ale anului următor, au beneficiat de eficiența colaborare a 17 coordonatori zonali – 16 din România și unul din Republica Moldova –, mulți dintre ei cu responsabilități importante în institutele academice și în unitățile universitare, având o bună reputație profesională, cu care ne-am consultat permanent în privința structurării vocilor din *Enciclopedie* și a selecției medalioanelor susceptibile de a fi incluse în paginile sale.

După un travaliu obstinat, derulat într-o dinamică alertă pe parcursul a circa doi ani, s-a reușit publicarea a cinci tomuri voluminoase la Editura Karl A. Romstorfer a Muzeului Național al Bucovinei,

grație generoasei finanțări asigurate de Consiliul Județean Suceava, mijlocită de dr. Constantin Emil Ursu. Volumele reuneau 3541 de voci, un număr net superior tomului cu aceeași configurație, editat în 1978, care grupa doar 951 de voci, toate având o extensie limitată. Nu este mai puțin adevărat că, în răstimpul survenit între apariția celor două lucrări de factură enciclopedică, progresele istoriografiei naționale au fost marcante atât pe plan cantitativ, cât și pe cel calitativ, numărul mult mai mare de voci din recenta enciclopedie datorându-se și faptului că au fost incluși specialiștii basarabeni și cei din diasporă, neagreați de defunctul regim totalitar.

Precum era de anticipat într-o lucrare de anvergură, aceasta nu a fost lipsită de anumite curențe, între altele fiind omise, evident nedeliberat, persoane cu o activitate științifică meritorie, ale

căror voci nu ne-au fost transmise de către coordonatorii zonali până în momentul remiterii la tipar, ignorare depistată doar ulterior. Spre a remedia respectiva disfuncționalitate, am decis să alcătuim prezenta *addenda*, fixând drept bornă cronologică a înregistrării realizărilor profesionale anul 2020, în vreme ce în volumele deja apărute aceasta fusese stabilită la nivelul anului anterior.

Desigur că vocile selectate în cele cinci volume ale *Enciclopediei* comportă și alte deficiențe, a căror escamotare ar contraveni normelor deontologice academice. În pofida recomandărilor transmise în repetate rânduri prin intermediul circularilor scrise și pe cale verbală, cea de-a doua secvență a vocilor, care preconiza aprecieri asupra aportului științific al istoricilor în tratarea diverselor probleme epistemologice nu a beneficiat în anumite cazuri de o reală consistență. Pe de altă parte, spațiul tipografic alocat fiecărui reprezentant al cinului istoric nu a fost întotdeauna cel mai adecvat, în sensul că întinderea vocilor câtorva personalități de seamă a fost nejustificat de redus în comparație cu cel al unor colegi cu performanțe profesionale mai limitate. Anumite frustrări ale autorilor în viață ar fi posibil să provină din faptul că opera nu le-a fost apreciată potrivit propriilor așteptări, orgoliile din mediile intelectuale, firești până la un anumit punct, fiind impredictibile.

Dat fiind că foarte multe voci ne-au parvenit cu mare întârziere, iar scadența termenului de remitere a lucrării la tipar se apropia de expirare, remedierea carențelor sesizate nu mai era posibilă, întrucât riscam pierderea iremediabilă a finanțării asigurate de Consiliul Județean Suceava, în condițiile în care organismele abilitate ale statului, vlăguite de cheltuielile provocate de pandemia covidului și de alte vicisitudini, nu-și arătau disponibilitatea de a susține demersurile cărturărești. Nu dorim în niciun chip să ne imaginăm cum ne-ar fi etichetat multitudinea colaboratorilor, care irosiseră din plin timp și energie pentru finalizarea vocilor asumate, în cazul eșuării proiectului.

Circumstanțele expuse nu au menirea de a ne disculpa, ci servesc doar drept explicație. În fond, pe prezumtivul cititor nu-l preocupă aproape deloc dacă durata de elaborare a unei lucrări a fost scurtă sau îndelungată, dacă autorii au fost tineri ori în vârstă, dacă au beneficiat sau nu de suportul oficialităților, acesta fiind interesat preponderent de valențele sale intrinseci. Potrivit ecourilor necomplete stârnite de editarea *Enciclopediei*, conținutul ei a suscitat un viu interes printre istoricii din țară și chiar din străinătate, ca fiind un util instrument de lucru, de natură să ofere informații esențiale asupra biografiei și operei celor ce au avut un aport la decriptarea evenimentelor și fenomenelor istorice derulate în spațiul carpato-dunărean și în proximitatea sa, dar, totodată, să stimuleze râvna specialiștilor ce își vor propune elaborarea sintezelor globale sau secvențiale asupra evoluției istoriografiei românești din cele mai vechi timpuri până la contemporaneitatea imediată.

Nu în ultimul rând, *Enciclopedia* s-a dorit drept un omagiu consacrat branșei istoricilor și reprezentanților disciplinelor conexe, pentru devoțiunea și profesionalismul etalat, în mod individual sau în ansamblul lor, începând din vremurile revolute și până în prezent, în îndelungatul efort de investigare și reflecție asupra creativității plurifațetate a elementului antropic, cu împlinirile și eșecurile sale, nelipsite de controversă și ambiguități.

Ca membri ai echipei de coordonare a *opus-ului*, preferăm să ne ferim de evaluări ale sale, acestea revenind eventualilor recenzenți. La fel ca orice lucrare cu profil similar, cele cinci tomuri sunt perfectibile și au șansa de a fi optimizate prin completări, omogenizări, retușări și judecăți de valoare mai articulate, precum se practică ciclic pe meridianele mapamondului situate în arealuri cu prestigioase tradiții culturale și resurse materiale mai substanțiale decât cele disponibile la Dunărea de Jos.

*

În secvențele următoare ale acestei *Addenda* am selectat câteva voci dedicate unor istorici ce nu au fost cuprinse în ediția *Enciclopediei* publicată la sfârșitul lui 2021, pe care s-au oferit să le redacteze 20 de colegi, căroră le adresăm mulțumiri pentru eforturile depuse. Nu s-au putut lua în considerare medalioanele aferente unor persoane cu realizări modeste (fără doctorat și volume de autor, doar cu articole succinte, lipsite de contribuții originale etc.) sau care nu au respectat normele de alcătuire prestabilite. În măsura în care vor fi recepționate și medalioanele propuse în lunile anterioare de alți comilitoni, dar deocamdată neconcretizate, nu excludem alcătuirea unui al doilea grupaj de voci în anul viitor, cu acesta îndatoririle noastre luând sfârșit.

DAMASCHIN Ioan P.

I. N. 4 martie 1949, com. Roșiori, jud. Bacău. A absolvit Liceul militar „Ștefan cel Mare” din

Câmpulung Moldovenesc (1966), Școala militară superioară de ofițeri de marină din Constanța (1969), Academia de Înalte Studii Militare (1980). Curs postacademic (1985). Dr. în Științe militare/istorie militară navală (2000) cu teza *Locul și rolul marinei române în apărarea comunicațiilor navale în cel de-al Doilea Război Mondial* (coord. prof. dr. Jipa Rotaru). Ofițer instructor studenți la Institutul de Marină „Mircea cel Bătrân” din Constanța; ofițer superior în Statul Major al Comandamentului Marinei Militare (1980– 1990). Fondator și redactor-șef al revistei „Marina română” (1990– 2001); lector universitar (2001–2005), șef catedră (2005–2009) și decan al Facultății Științele Comunicării și Științe Politice în cadrul Universității „Andrei Șaguna” din Constanța (2009–2013);

profesor asociat la Academia Navală „Mircea cel Bătrân” din Constanța (2002–2004). Visiting professor la Universitatea Karabuk (Turcia) (2011) și Universitatea de Stat din Chișinău (2014).

II. Istoric militar și publicist, specializat în studierea evoluției forțelor maritime militare. Autor și coautor a peste 15 cărți cu tematică de istorie navală, a câteva sute de articole publicate în reviste de specialitate, contributor la realizarea unor filme documentare privind istoria marinei române.

III. A. – *Marina română/Romanian Navy*, București, 1996, 60 p.; *Geopolitica secolului XX. Confruntări militare*, Constanța, 2004, 240 p.; *Cu bricul „Mircea” pe drumul lui Columb*, București, 2006, 700 p.; *S.O.S. pe Drumul Speranței. Salvarea evreilor prin porturile fluviale și maritime românești, anii 1938–1944*, București, 2009, 460 p.; *Lupta aeronavală de la Constanța din 26 iunie 1941*, București, 2014, 250 p.; *Război submarin la Marea Neagră*, București, 2016, 230 p.; *Eroii neuitați din adâncuri/The Unforsaken Heroes, in the Heart of the Sea*, 2017, 140 p.; *Domnitorii români, ctitori la Sfântul Munte Athos*, Constanța, 2017, 160 p.; *Un erou al marinei regale române, căpitan-comandorul Alexandru Dumbravă*, Constanța 2018, 90 p.; *Viceamiralul Petre Zamfir, veteran de război submarinist – salvatorul bricului „Mircea” – Biscaya – 1965*, Constanța, 2018, 120 p.

B. – *Confruntări navale*, 2 vol., 1988, 310 p. + 370 p.; *Marina română în al Doilea Război Mondial/Romanian Navy in World War II*, București, 1996, 200 p.; *Glorie și dramă. Marina regală română, 1940–1945*, București, 2000, 300 p.

C. – *Școala de maiștri militari a marinei „Amiral Ioan Murgescu”. Trepte în timp*, Constanța, 1997, 320 p.; *Omagiu istoricului militar Jipa Rotaru*, Constanța, 2001, 400 p.

IV. *Who is Who – Enciclopedia personalităților din România*, 2012; *Dicționar de personalități dobrogene*, Constanța, 2005; *Dicționar enciclopedic de marină*, București, 2008. (Gh.V.)

DIMA Nicholas

N. 1936. Facultatea de Geografie, Universitatea din București (1962–1967). Dr. în Geografie la Columbia University (1975). Asistent universitar William Paterson University, USA (1974–1975). Profesor invitat la US Naval War College, Newport, USA (2001), James Madison University, Harrisonburg, USA (2002–2003) și Universitatea Româno-Americană (URA) București (2010–2018). Profesor și director pentru Studii Euro-Sovietice, US Army, J. F. Kennedy Special Warfare Center and School (Centrul de Studii Militare Speciale) Fort Bragg, NC (1985–1989), profesor titular la St. Mary's University College, Addis Ababa (2005–2007) și Djibouti University, Djibouti (2007–2008). Jurnalist cu activitate editorială importantă la Radio Vocea Americii (1975–1985 și 1990–2001) și Selous Foundation for Public Policy Research (2009–2019). Sute de prelegeri academice

la diverse universități și centre de cercetare militare din Statele Unite. Soviet Nationalities Program Award, Columbia University, NY (1972–1973). National Defense Foreign Language Award, Columbia University, NY (1973–1974). Award for Excellence in Programming, Voice of America, Washington, DC (1984). Commanders Medal for Outstanding Public Service, US Army, Fort Bragg, NC (1988). Membru Association of American Geographers și American-Romanian Academy of Arts and Sciences.

Geograf și istoric. Specialist în studii est-europene și sovietice, cu un interes particular pentru inter-culturalitate și geopolitica globală. Cea mai mare parte a activității sale de cercetare s-a centrat pe analize privind migrația populației, relația dintre rural și urban în spațiul central-est european în perioada Războiului Rece, drepturile omului și implicațiile geostrategice ale dezvoltării. Unsprezece cărți de autor, zeci de studii și analize a politicilor publice apărute în jurnale academice, presă sau în „Analele” Congresului SUA.

A. – Bessarabia and Bukovina: The Soviet-Romanian Territorial Dispute, Boulder CO, 1982, 173 p. (ediție și în română); Cross Cultural Communication, Washington, 1990, 128 p.; Journey to Freedom, Washington, DC, 1990, VII + 399 p. (ediție și în limba română); Culture, Religion, and Geopolitics, Bloomington, 2010, 226 p. (ediție și în limbile română și farsi); A Brief Study of Globalization: Is Globalization Good for People?, Bloomington, 2013, p. 204 p. (ediție și în limba română); The Purpose of Life: An Essay, Bloomington, 2014, 100 p. (ediție și în română); The United States vs. Russia, 2009–2019: The Last Ten Years of an Old Geopolitical Game, Washington– London, 2020, X + 272 p.

D. – Recent Ethno–Demographic Changes in Soviet Moldavia, „East European Quarterly”, XXIV, 1991, 2, p. 167–78; The Soviet Political Upheaval of the 1980s: The Case of Moldova, „The Journal of Social, Political, and Economic Studies”, XVI, 1991, 1, p. 39–58; The Moldavian-Dnestr Republic: A New Geo-Political Game, „The Journal of Social, Political and Economic Studies”, XXIV, 1999, 1, p. 37–63; The Black Sea Region: New Economic Cooperation and Old Geopolitics,

„The Journal of Social, Political and Economic Studies”, XXVIII, 2003, 1, p. 77–96; Politics and Religion in Moldavia: A Case Study, „Mankind Quarterly”, XXXIV, 1994, 3, p. 175–190; From National Independence to International Integration: Europe and Romania, „Holistic Marketing Management Journal”, VII, 2017, 1, p. 7–11. (MaraM)

HĂULICĂ Dan

N. 7 februarie 1932, Iași – m. 17 august 2014, București. Studii liceale și universitare (Facultatea de filologie) la Iași, continuate cu studii de istoria artei la Institutul de Arte Plastice „N. Grigorescu” din București. După absolvirea studiilor a fost asistent și lector universitar, redactor la „Gazeta literară” din București (1956–1958), de unde a fost transferat în funcția de cercetător la Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” din București (1958–1963); redactor (din 1963) și redactor-șef (din 1971) al revistei „Secolul XX” (1963–1990); președinte (din 1981) și apoi președinte de onoare (din 2012) al Asociației Internaționale a Criticilor de Artă; președinte al Consiliului Mondial pentru Editări și Cercetări în Artă (din 1986); după 1990 a fost membru și vicepreședinte al Consiliului executiv UNESCO (1992–1995), responsabil pentru activitatea ONG-urilor din partea Consiliului executiv UNESCO (1999–2001) și delegat permanent (ambasador) al României pe lângă UNESCO (1990– 2001); reprezentant al României pe lângă Uniunea Latină; membru în juriul Festivalului Internațional de Producție Audiovizuală (Cannes, 1992); organizator al Colocviului Internațional „Henri Focillon – George Oprescu” (București, 1993); președinte al Conferinței Academiei din țările latine (Rio de Janeiro, 1993), Congresului Uniunii Latine (1995–1997). A fost ales președinte de onoare al Ligii Culturale România-Franța; membru al Societății Europene pentru Cultură; președinte al Fundației „Credință și Creație „Acad. Zoe Dumitrescu-Bușulenga – Maica Benedicta” (2007–2014); membru al Academiei Europene de Științe, Litere și Arte; membru corespondent al Academiei Române (1993). În aprilie 1989 a semnat, alături de alte șase personalități (Geo Bogza, Ștefan Augustin Doinaș, Octavian Paler, Mihail Șora, Alexandru Paleologu și Andrei Pleșu), o scrisoare colectivă adresată Uniunii Scriitorilor, prin care se protesta față de măsurile luate asupra lui Mircea Dinescu, exclus din redacția „României literare”. De-a lungul anilor, a fost distins cu numeroase premii: Premiul pentru critică de artă (1966), Premiul criticii al Uniunii Scriitorilor (1974, 1984), Marele Premiu al Uniunii Artiștilor Plastici (1975), Premiul pentru calitatea comentariilor la filmele de artă (1975), Premiul „CAMERA” (Londra, 1978); medalia de aur „Tre Oci” (Veneția, 1982).

Istoric și critic de artă, eseist literar, spirit enciclopedic cu o capacitate deosebită în detectarea unor conexiuni și interferențe ideatice din cultura contemporană. Autor al mai multor monografii dedicate unor mari artiști ai lumii (români și străini), ca și a unor lucrări privind marile probleme ale

culturii. Totodată, a fost semnatarul scenariilor pentru filmele „Ștefan Luchian”, „Henri Catargi”, „Ziduri care visează”, „Curajul marilor spații”, „Grădini și himere”, „Viorel Mărginean”. De valoare incontestabilă au fost și emisiunile de radio în care a dezvoltat cu multă dăruire teme ce țin de arta figurativă și de literatură.

A. – Peintres roumains, vol. I–II, Paris, 1963, 1965; Critică și cultură, București, 1967, 382 p.; Paris, un paysage de l'humain, București, 1970; Calder, variation sur le thème homo faber, București, 1971; Geografii spirituale, București, 1973, 272 p.; Nostalgia sintezei, București, 1986, 386 p. + 2 p. il.; Dimensiuni ale artei moderne, București, 1992.

– Pavel Codiță, București, 1982, 42 p. + 84 p. il.; Picasso, 1881–1981: Brâncuși ou l'anonymat du génie București, 1967, XI p. + 42 p. il.; Artistul și puterea: ipostaze ale picturii românești în perioada 1950–1990, București, 2012, 431 p. + il.

– Célébration du centenaire d'une naissance, Paris, 1982, 126 p.

– Între Arlechin și Minotaur, studiu concluziv la un volum Picasso, București, 1987; o serie de articole cu genericul Grădina cu îngeri a Silviei Radu, „Observatorul cultural”, 2004–2005; cicluri de articole dedicate lui Ion Gheorghiu, „Observatorul cultural”, 2002–2003; Viorel Mărginean, Consiliul Europei, Bruxelles, 2003–2005; Paul Gherasim, Supliment cultural la „Revista financiară”, 2005; Constantin Flondor, „România literară”, 2010; Mircea Spătaru, „România literară”,

IV. Dicționarul general al literaturii române, E/K, 2005, p. 477–479; Dicționarul scriitorilor români, II, p. 493–495; M. Popa, Istoria literaturii române de azi pe mâine, II, p. 1066; F. Cruceru, Al. Dinculescu, Istorici și critici de artă români (1800–1980), București, 2021, p. 112–113; Al. Andrițoiu, O carte frumoasă despre frumos, „România liberă”, 1968, nr. 7270; V. Râpeanu, Interpretări și înțelegeri, Iași, 1975; F. Mihăilescu, Conceptul de critica literară în România, II, București, 1979, p. 50–51; 247–248; M. Sorescu, „Ramuri”, nr. 1, 1980; Th. Mănescu, „Arta”, nr. 9, 1981; G. Chifti, „Ramuri”, nr. 12, 1982; Al. Paleologu, „România literară”, nr. 6, 1982; C. Ungureanu, „Orizont”, nr. 8, 1982; M. Dinescu, „Ramuri”, nr. 2, 1982; M. Ghica, „Ramuri”, nr. 5, 1985; A. Pleșu, „România literară”, nr. 8, 1985; Gh. Grigurcu, „Viața românească”, nr. 12, 1985; N. Steinhardt, „Familia”, nr. 5, 1985; Dorina N. Rusu, Membrii Academiei Române (1866–2016), Dicționar, partea a I-a (A–L), București, 2016, p. 753. (C.I.C.)

MOȘINCAT Constantin V.

N. 25 iunie 1953, Rădulești, com. Căuaș, jud. Satu Mare. A absolvit Liceul Militar „Ștefan cel Mare” din Câmpulung Moldovenesc, Școala Militară de Ofițeri de Tancuri și Automobile „Mihai Viteazul”, Academia Militară – Facultatea Politică-Militară. Dr. în Istorie la Universitatea din Oradea (2006) cu teza Politica de apărare a vestului României (1930–1940) (coord. prof. dr. Viorel Faur). Stagii de documentare la Arhivele Militare ale Ungariei (1995–1997). Director al filialei Oradea a Muzeului Militar Național „Regele Ferdinand I” (1992–1998). Secretar de redacție la revista „Cetatea Bihariei” (2006–2008), redactor-șef al publicației „Cetatea cavalerilor” (2020–2022).

Istoric militar și publicist specializat în studierea perioadei moderne și contemporane a vestului României. Autor, coautor sau coordonator a peste 30 de volume de specialitate și a peste 250 de studii publicate în domeniul istoriei militare.

Organizator a zece sesiuni de comunicări științifice cu tema „Frontiera de Vest în istoria contemporană a României”, finalizate cu editarea lucrărilor acestora sub titlul Pietre de hotar, precum și a numeroase expoziții cu tematică istorică-militară. Participant activ la manifestări științifice pe teme de istorie și cultură.

A. – Din Poarta sărutului cu dragoste de țară. În memoria eroilor Diviziei 11 infanterie, Oradea, 1996, 230 p.; Starea de veghe (monografia Regimentului 3 Dorobanți „Olt”), Oradea, 1997, 274 p.; Politica de apărare a vestului României (1930–1940), Oradea, 2007, 365 p.; Semnături decisive pentru politica de apărare a vestului României (1930–1940), Oradea, 2008, 356 p.; Iredenta maghiară la granița de vest a României (1920–1940), Oradea, 2011, 228 p.; 1940 – Strigătul de durere al românilor. Atrocitățile horthyste în Ardealul ocupat (1940–1944), Oradea, 2017, 208 p.; Marșul spre Marea Unire. Războiul românilor ardeleni. Campania 1916 a Diviziei 11 infanterie, Oradea, 2018, 312 p.; Biserica, al doilea brâu de fortificație la granița de vest a României Mari, Oradea, 2018, 124 p.; Generalul H. M. Berthelot – prima

vizită în Ardeal după Marea Unire (1918– 1919), Oradea, 2019, 228 p.; Pași pe caldarâm. De la pace la diktat (1815 – Viena – 1940). Încrustări istorice, Oradea, 2020, 466 p.; Cazemata. Sistemul românesc de fortificații (1937–1940), Oradea, 2021, 630 p.

– Generalul Traian Moșoiu – arhanghel al bătăliei pentru Ardeal, Oradea, 2002, 168 p.; 30 de zile în fața morții: Bătălia pentru Oradea, Oradea, 2004; Evacuarea județelor din nord-vestul Transilvaniei (1940) și consecințele acesteia asupra județului Bihor, Oradea, 2005, 242 p.

– 1940: Drama românilor bihoreni sub administrația horthystă (1940–1944), Oradea, 2010, 176 p.; 1940 – Dictatul de la Viena în istoria și mentalul românilor, Oradea, 2012, 176 p.

IV. Constantin Moșincat: Ofițerul, Istoricul și Omul (coord. col. ing. Dan N. Poinar), Oradea, 2013. (Gh.V.)

OPREA Marius

6

I - N. 22 mai 1964, Brașov. Studii liceale la Liceul de filologie-istorie „Unirea” din Brașov (1979–1983). Studii universitare la Facultatea de Istorie a Universității din București (1983–1988). Dr. în Istorie (2002) la Universitatea București (coord. acad. Dinu C. Giurescu), cu teza *Rolul și evoluția Securității (1948–1964)*. Burse de studiu și stagii de documentare în străinătate la Instituția Gauck din Germania (1997), Institutul Memoriei din Varșovia (1999) și National Security Archive din Washington (1999). Profesor la Școala generală din Vulcan, jud. Brașov (1988–1990); redactor al revistei „Interval”, editată de Uniunea Scriitorilor din România (iunie 1990–mai 1991); ziarist, reporter special la revista „Cuvântul” (mai 1991–august 1992); redactor-șef al cotidianului „Mesager” din Brașov (august 1992 – august 1993); corresponsent al postului de radio „Europa Liberă” la București (august 1993 – februarie 1997); redactor-șef al cotidianului „Transilvania Jurnal” (1 ianuarie 1998 – 15 martie 1999); editor la cotidianul „Transilvania Expres” din Brașov (martie 1997 – martie 1999); consilier la Președinția României, Departamentul de Politici Publice (martie 1999 – decembrie 2000); editor al cotidianelor „România liberă” (2000–2002) și „Ziua” (2003–2004); coordonator de programe la Institutul Român de Istorie Recentă (2000–2006); consilier de stat la Cancelaria primului ministru pe probleme de securitate națională (decembrie 2005 – decembrie 2006); consilier personal al primului ministru (2006–2010); președinte al Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului (aprilie 2006 – februarie 2010); președinte al Fundației Asociația pentru Memoria Victimelor Comunismului și coordonator al Centrului de Investigare a Crimelor Comunismului (februarie 2010 – mai 2012); expert în cadrul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (2012 – ianuarie 2020); vicepreședinte al Fundației „Doina Cornea”, coordonator al Centrului de Investigare a Crimelor Comunismului (reînființat în cadrul Fundației, după a doua îndepărtare din Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER); editorialist la MEDIAFAX (din 2020). A participat la elaborarea legislației care a stat la baza înființării Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității și a IICCMER. A fost distins cu Ordinul „Serviciul Credincios” în grad de Comandor (2000) și cu Medalia „Regele Mihai I pentru Loialitate” (2012).

IV. Istoric, poet și publicist, specialist în istoria contemporană și recentă a României, istoria comunismului românesc, istoria Securității și a organismelor de represiune ale regimului comunist, universal concentraționar și sistemul penitenciar stalinist din România, istoria rezistenței anticomuniste. Autor, coautor și coordonator a 26 de cărți și volume, a peste 300 articole și studii în reviste și volume de specialitate, de cultură și spiritualitate, precum și a peste 500 de articole și reportaje pe probleme social-politice, publicate în reviste și periodice de presă.

III. A. – *Plimbare pe Ulița Tipografiei*, București, 1996, 216 p.; *Solo de tamburină*, București, 1999, 95 p.; *Banalitatea răului. O istorie a Securității în documente*, Iași, 2002, 582 p.; *Moștenitorii Securității*, București, 2004, 271 p. (ed. II, Iași-București, 2018, 280 p.); *Zorba și catedrala*, București, 2006, 195 p.; *Adevărata călătorie a lui Zahei. Vasile Voiculescu și taina rugului aprins*, București, 2008, 317 p. (ed. II, București, 2019, 345 p.); *Bastionul cruzimii. O istorie a Securității (1948–1964)*, Iași, 2008, 275 p.; *America! America!*, București, 2008, 88 p.; *Șase feluri de a muri*, Iași, 2009, 312 p.; *Adevărata față a lui Traian Băsescu*, București, 2012, 188 p.; *Întâlnire cu Apostol*, Cluj-Napoca, 2012, 93 p.; *Rețeta*

fericirii în 84 de poezii: *antologie*, Cluj-Napoca, 2015, 208 p.; *Mafia arabă în România de la Ceaușescu la Iliescu*, București, 2016, 400 p.; *Turma păstorului mut*, București, 2016, 328 p.; *Neasemuita istorie a Imperiului Român de Răsărit*, Iași- București, 2017, 217 p.; *Rola 800. Constantin Hagea, omul care a umilit Securitatea*, București, 2018, 496 p.; *Studiu de fezabilitate pentru Mântuire. 101 povestiri despre România*, Iași, 2019, 351 p.

D. – *Pauză de respirație*, București, 1991, 64 p.; *Ziua care nu se uită. 15 noiembrie 1987, Brașov*, Iași, 2002, 256 p.; *The day we won't forget: 15 November 1987, Brașov*, Iași, 2003, 241 p.; *Chipul morții. Dialog cu Vladimir Bukovski despre natura comunismului*, Iași, 2006, 256 p.

E. – *Garda Tineretului Român (Brașov, 1958): istoria unei organizații anticomuniste*, Brașov, 1998, 96 p. (coord. în colab.); *Securității partidului. Serviciul de cadre al PCR ca poliție politică. Studiu de caz – arhiva Comitetului municipal de partid Brașov*, Iași, 2002, 360 p. (coord. în colab.); *Ziua care nu se uită. Revolta brașovenilor din 15 noiembrie 1987*, Iași, 2017, 600 p. (coord. în colab.).

F. – *Tipografiile bucureșteni la începutul epocii moderne*, RI, 42, 10, 1989, p. 991–1001; *Comuniștii români sub control sovietic*, „Analele Sighet”, 5, 1997, p. 105–150; *Rezistența anticomunistă. Cazuri între 1964–1989*, Timișoara 1989–1996: o enigmă care împlinește șapte ani, București, 1997,

p. 18–30; *Nașterea Securității*, „Analele Sighet”, 6, 1998, p. 271–306; *Transformarea socialistă a agriculturii: asaltul final, 1953–1962*, Țărănimea și puterea. Procesul de colectivizare a agriculturii în România (1949–1962), Iași-București, 2005, p. 83–112; *Securitatea și moștenirea sa*, Comunism și represiune în România, Iași, 2006, p. 23–37; *The Spies Who Came in From the Cold*, US- Romanian Relations in the Twentieth Century, Cluj-Napoca, 2010, p. 229–246; *Cei trei martiri bistrițeni de pe Dealul Crucii*, Medicii și Biserica, vol. 11: Etica martirajului și a morții martirice (coord. Mircea-Gelu Buta), Cluj-Napoca, 2013, p. 131–150 (în colab.).

IV. Guido Barella, *La tortura del silenzio. Storia di Marius Oprea, cacciatore dei criminali di regime*, Milano, 2014, 171 p.; Idem, *În căutarea victimelor comunismului: povestea lui Marius Oprea*, București, 2015, 203 p. (M.Gh.A.)

ȚUCĂ Cornel V.

N. 26 octombrie 1950, com. Bradu, jud. Argeș. Studii: Liceul „N. Bălcescu” din Pitești (1966–1970); Facultatea de Istorie-Filosofie, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj (1970–1974); curs postuniversitar „management arhivist” (1999, Facultatea de Istorie, Universitatea București). Dr. în Istorie (2006) la Facultatea de Istorie, Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, cu teza *Prizonierii români din armata austro-ungară internați în Rusia. Problemele repatrierii* (coord. prof. dr. Ion Agrigoroaiei). Activitate profesională: profesor, Școala generală din Cătina, jud. Buzău (1974–1975); muzeograf la Muzeul Municipal din Curtea de Argeș (1975–1976) și Oficiul Județean Argeș pentru Patrimoniul Cultural Național (Muzeul Județean Argeș din Pitești, 1976–1979; arhivist principal-expert grad I, Centrul de Cercetare și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice din Pitești (1979–2002); șef Secția 4 studii arhivistice, Centrul de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice din Pitești (2002–2015). Director-adjunct la revista de istorie „Orizont XXI” (2006–2012) editată de Asociația Culturală „Valeriu-Florin Dobrinescu”; redactor-șef adjunct (2007–2015) și redactor (2003–2007) la revista „Document. Buletinul Arhivelor Militare Române”; membru în colegiul de redacție al revistei de istorie militară „Cohorta” (2010–2020), editată de Centrul de Cultură și Istorie Militară din Republica Moldova. A fost distins cu Crucea Națională „Serviciul Credincios”, cls. a III-a (2002).

Specialist în arhivistică: prelucrare științifică (fondare, inventariere, selecționare, expertizare arhivistică fonduri de arhivă, declasificare informații clasificate), constituire colecții arhivistice sau tematice de documente, folosire/valorificare documente arhivistice. Cercetare științifică arhivistică și istorică: elaborare/publicare culegeri documente, volume, studii, comunicări științifice, articole, întocmire inventare tematice, identificare documente (istorie/arhivistică). Activități specifice editării de reviste/anuare și întocmirii/publicării de volume colective. A publicat, singur și în colaborare, 36 cărți și 140 studii/articole.

A. – *Prizonierii români din armata austro-ungară internați în Rusia. Problemele repatrierii*, Cluj-Napoca, 2011, 379 p.

B. – Ghidul Arhivelor Militare Române, București, 2010, 383 p; Miniștrii Apărării Naționale: enciclopedie, București, 2012, 220 p.; Șefii Statului Major General: enciclopedie, București, 2014, 226 p.

– Istoria Statului Major General Român. Documente. 1859–1947, București, 1994, 423 p. (în colab.); Jurnal de operațiuni al Comandamentului Trupelor din Transilvania (1918–1921) vol. I, X, 528 p.; vol. II, 298 p, Satu Mare, 1998 (în colab.); Armata română și unitatea națională, Pitești, 2008 292 p. (în colab.); Statul Major General în arhitectura organismului militar românesc: 1859– 2009, București, 2009, 522 p. (în colab.); Înzestrarea armatei române în perioada interbelică. Documente, vol. II, 1931–1935, București, 2009, 476 p. (în colab.); Casa Regală a României în cronicile „neoficiale” ale „Monitorului oficial” 1914–1924, vol. I-II, București, 2010, 618 p. + 612 p. (în colab.); Armata română și patrimoniul național, București, 2010, 530 p. (în colab.); Armata română și evoluția armeei tancuri. Documente. 1919–1945, Pitești, 2012, 393 p. (în colab.); Armata română și societatea civilă, Brăila, 2012, 328 p. (în colab.); Armata română și mass-media, Brăila, 2013, 470 p. (în colab.); Înzestrarea armatei române în perioada interbelică. Documente, vol. III, 1936–1940, Brăila, 2014, 392 p. (în colab.); Armata 2 română. Mărăști: iulie 1917, vol. I, Mărturii documentare, 324 p; vol. II, Documente anexe, 240 p, București, 2017 (în colab.); Ofițeri ardeleni și bucovineni din fosta armată austro-ungară, Baia Mare, 2018, 624 p. (în colab.).

– Constituirea și deplasarea în Siberia a Misiunii Militare Române (1920), Omagiu istoricului Constantin Bușe (coord. Horia Dumitrescu), Focșani, 2004, p. 300–312; Canalul Cernavodă- Constanța-Tașaul și Baza Navală Tașaul în negocierile româno-engleze din 1935, Canalul Dunăre- Marea Neagră între istorie, actualitate și perspective (coord. Valentin Ciorbea, Ovidiu Sorin Cupșa), Constanța, 2008, p. 54–70; Români ardeleni și bucovineni din armata austro-ungară în prizonierat în Rusia „Buletinul Muzeului Militar Național «Regele Ferdinand I»”, Seria nouă, 6, București, 2008, p. 136–146; Istoricul Corpului voluntarilor români ardeleni și bucovineni din Rusia prezentat în „Memoriul” colonelului Pietraru I. Constantin, Gheorghe Buzatu: In memoriam (coord. Marusia Cîrstea, Sorin Liviu Damean, Lucian Dindirică), Târgoviște, 2014, p. 328–345.

IV. Spiridon I. Cristoce, Argeș. Dicționar de istorici, Pitești, 2003, p. 308–310; Fiii Argeșului. Dicționar de personalități, ediția a V-a, Golești-Argeș, Pitești, 2012, p. 572–573; Marian Moșneagu, Serviciul Istoric al Armatei în slujba culturii naționale, București, 2013, p. 235–244; Petre Popa (coord.), Enciclopedia Argeșului și Muscelului, vol. IV (S–Z), Golești, 2014, p. 235–236. (A.O.)